

ORZECZNICTWO TRYBUNAŁU KONSTYTUCYJNEGO ZBIÓR URZĘDOWY

Seria B

Warszawa, dnia 10 maja 2016 r.

Pozycja 377

POSTANOWIENIE

z dnia 5 maja 2016 r.

Sygn. akt Ts 199/15

Trybunał Konstytucyjny w składzie:

Andrzej Wróbel – przewodniczący
Stanisław Biernat – sprawozdawca
Sławomira Wronkowska-Jaśkiewicz,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 9 października 2015 r. o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej A.W.,

p o s t a n a w i a:

nie uwzględnić zażalenia.

UZASADNIENIE

W skardze konstytucyjnej wniesionej do Trybunału Konstytucyjnego 19 maja 2015 r. (data nadania) A.W. (dalej: skarżący) zakwestionował zgodność art. 555 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U.89.555, ze zm.; dalej: kpk) w zakresie, w jakim przepis ten określa bieg terminu przedawnienia roszczeń z tytułu niesłusznego zatrzymania, ustalając jego początek na dzień zwolnienia, z art. 77 ust. 1 i 2 w zw. z art. 41 ust. 5 oraz art. 32 ust. 1 Konstytucji.

Postanowieniem z 9 października 2015 r. Trybunał Konstytucyjny odmówił nadania dalszego biegu przedmiotowej skardze konstytucyjnej ze względu na jej oczywistą bezzasadność. Wskazał, że ocena zasadności, legalności i prawidłowości zatrzymania osoby podejrzanej dokonywana jest na podstawie okoliczności zachodzących w chwili podejmowania czynności. Bezpodstawne jest zatem oczekiwanie na wydanie orzeczenia kończącego postępowanie w danej sprawie, a tym samym wydłużenie terminu przedawnienia roszczeń z tytułu niesłusznego zatrzymania. Trybunał podkreślił ponadto, że – jak wynika z utrwalonego orzecznictwa – art. 32 ust. 1 Konstytucji nie może stanowić samodzielnego wzorca kontroli w postępowaniu inicjowanym wniesieniem skargi konstytucyjnej (zob. np. postanowienia TK z: 24 października 2001 r., sprawa SK 10/01, OTK ZU nr 7/2001, poz. 225 i 20 lutego 2008 r., sprawa SK 27/07, OTK ZU nr 1/A/2008, poz. 22 oraz wyroki TK z: 13 stycznia 2004 r., sprawa SK 10/03, OTK ZU nr 1/A/2004, poz. 2; 23 listopada 1998 r., sprawa SK 7/98, OTK ZU nr 7/1998, poz. 114 i 10 lipca 2000 r., sprawa SK 21/99, OTK ZU nr 5/2000, poz. 144).

Na powyższe postanowienie skarżący wniósł – w ustawowym terminie – zażalenie, w którym zarzucił Trybunałowi naruszenie art. 36 ust. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.102.643, ze zm.; dalej: ustawa o TK z 1997 r.) przez

bezpodstawne przyjęcie oczywistej bezzasadności wniesionej skargi konstytucyjnej. Jednakże powyższy zarzut został poparty jedynie argumentacją przedstawioną już wcześniej w skardze konstytucyjnej, której dotyczy rozpatrywane zażalenie.

Trybunał Konstytucyjny zważył, co następuje:

Na podstawie art. 138 w związku z art. 139 ustawy z dnia 25 czerwca 2015 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz.U.2016.293; dalej: ustawa o TK z 2015 r.) z dniem 30 sierpnia 2015 r. utraciła moc ustawa o TK z 1997 r. Zgodnie z art. 134 pkt 1 ustawy o TK z 2015 r. w sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy w postępowaniu przed Trybunałem w zakresie dotyczącym wstępnego rozpoznania stosuje się przepisy dotychczasowe, tzn. przepisy ustawy o TK z 1997 r. Rozpatrywana skarga konstytucyjna została wniesiona przed dniem wejścia w życie ustawy o TK z 2015 r., dlatego do jej wstępnej kontroli, a zatem i do rozpoznania zażalenia, zastosowanie mają przepisy ustawy o TK z 1997 r.

Na podstawie art. 36 ust. 4 w związku z art. 49 ustawy o TK z 1997 r. skarżącemu przysługuje prawo wniesienia zażalenia na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej. Trybunał, w składzie trzech sędziów, rozpatruje zażalenie na posiedzeniu niejawnym (art. 25 ust. 1 pkt 3 lit. b w związku z art. 36 ust. 6 i 7 oraz z art. 49 ustawy o TK). Trybunał Konstytucyjny bada w szczególności, czy wydając zaskarżone postanowienie, prawidłowo stwierdził istnienie przesłanek odmowy nadania skardze dalszego biegu. Oznacza to, że na etapie rozpoznawania zażalenia Trybunał analizuje przede wszystkim te zarzuty, które mogą podważyć trafność ustaleń przyjętych za podstawę zaskarżonego rozstrzygnięcia.

Trybunał Konstytucyjny stwierdza, że zaskarżone postanowienie jest prawidłowe.

Jak wskazuje orzecznictwo Trybunału Konstytucyjnego zażalenie na postanowienie o odmowie nadania dalszego biegu skardze konstytucyjnej powinno dotyczyć podstaw, na których została oparta odmowa, przedmiotem postępowania zażaleniowego jest bowiem ustalenie ich prawidłowości. W związku z powyższym skarżący jest zobligowany do przedstawienia zarzutów względem argumentacji przytoczonej przez Trybunał na poparcie stanowiska wyrażonego w zakwestionowanym postanowieniu. W zażaleniu skarżący podniósł zarzut naruszenia przez Trybunał art. 36 ust. 3 ustawy o TK z 1997 r. przez „bezpodstawne przyjęcie o oczywistej bezzasadności wniesionej skargi konstytucyjnej”, którego to zarzutu skarżący jednak nie uzasadnił. Za jego uzasadnienie nie można bowiem uznać argumentacji przytoczonej pierwotnie w skardze konstytucyjnej. Skarżący ponownie łączy w niej kwestię oceny słuszności zatrzymania z ostatecznym orzeczeniem wydanym w jego sprawie. Jak zasadnie jednak podkreślił Trybunał w zaskarżonym postanowieniu, ocena zasadności, legalności i prawidłowości zatrzymania dokonywana jest jedynie przy uwzględnieniu okoliczności zachodzących w chwili realizacji czynności procesowej i co do zasady ma charakter autonomiczny. Nie ma na nią wpływu fakt przedstawienia zarzutów, dalszego stosowania nieizolacyjnych środków zapobiegawczych czy zapadnięcia ostatecznego rozstrzygnięcia w sprawie. Od momentu zatrzymania można wnieść zażalenie na tę czynność na podstawie art. 246 kpk, a od chwili zwolnienia biegnie roczny termin upływu przedawnienia roszczenia o odszkodowanie za niesłuszne zatrzymanie, natomiast w razie przekształcenia zatrzymania w tymczasowe aresztowanie termin przedawnienia zostaje wydłużony, liczony jest bowiem od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

Nie ulega wątpliwości, że zażalenie jako środek kontroli postanowienia Trybunału musi prowadzić do podważenia prawidłowości ustaleń poczynionych w nim przez Trybunał. W związku z powyższym tak zarzuty, jak i ich uzasadnienie muszą dotyczyć zaskarżonego postanowienia Trybunału, nie mogą zaś ograniczać się do powtórzenia argumentacji sformu-

łowanej w skardze konstytucyjnej. A tak uczynił skarżący we wniesionym zażaleniu. Fakt ten przesądza o nieuwzględnieniu zażalenia wniesionego na postanowienie Trybunału Konstytucyjnego z 9 października 2015 r.

Wniesione zażalenie nie podważa podstaw odmowy nadania skardze konstytucyjnej dalszego biegu, dlatego Trybunał Konstytucyjny, na podstawie art. 49 w związku z art. 36 ust. 7 ustawy o TK z 1997 r., postanowił jak w sentencji.